

Onderwijskundig beleidsplan

2022-2026

Stichting PCBO Leiderdorp

Kastanjelaan 6

2351 ND Leiderdorp

071-5425503

administratie@pcboleiderdorp.nl

www.pboleiderdorp.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Planperiode 2018-2022	4
3. Missie en Visie	5
3.1 Ontwikkeling en de rol van onderwijs	5
3.2 Onze missie	5
3.3 Onze visie	5
3.4 Centrale uitgangspunten	6
3.5 Eigentijds en vertrouwd	7
4. Doelen 2022-2026	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Doelen per aandachtsgebied	8
5. Belemmerende en bevorderende factoren	15
5.1 Belemmerende factoren	15
5.2 Bevorderende factoren	15
6. Tot slot	16

1. Inleiding

In het Onderwijskundig Beleidsplan van de stichting PCBO Leiderdorp ('de PCBO') worden de uitgangspunten, doelstellingen en ambities van onze schoolorganisatie beschreven. In dit plan laten wij zien hoe we op onze scholen uitvoering geven aan de wettelijke onderwijsopdracht en wat wij daaraan toe wensen te voegen.

De keuzes die op onderwijskundig gebied worden gemaakt zijn richtinggevend voor de keuzes in financieel en personeelsbeleid. Uiteraard zijn we daarbij realistisch en behoedzaam, zodat beleid duurzaam is en niet ad hoc.

De lezer van het onderwijskundig beleidsplan zal zich een concreet beeld kunnen vormen van de wijze waarop het onderwijs in de PCBO-scholen is ingericht en wat dit in de praktijk behelst. De onderliggende visie wordt hierbij toegelicht en geeft het kader weer waarbinnen toekomstige keuzes in het onderwijskundig beleid zullen worden gewogen.

In de voorbereidende fase van het schrijven van dit beleidsplan is gebleken dat vele direct betrokkenen een gevoel van tevredenheid ervaren over de gang van zaken bij PCBO Leiderdorp. De wens wordt uitgesproken dat er voldoende aandacht moet blijven voor borging van hetgeen goed gaat. Doel blijft om van goed naar beter te komen.

Dit Onderwijskundig Beleidsplan 2022-2026 en het Strategisch Beleidsplan 2022-2026 vormen de basis voor het per school vast te stellen Schoolplan 2022-2026. In strategie, missie, visie en de uitwerking daarvan lopen veel zaken parallel voor de vier scholen. Waar mogelijk wordt samen opgetrokken. Waar sprake is van specifieke schoolaccenten wordt dit opgenomen in het eigen schoolplan.

Bij het opstellen van dit Onderwijskundig Beleidsplan is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- het Onderwijskundig Beleidsplan 2018 - 2022 van de PCBO Leiderdorp en de evaluatie daarvan;
- tevredenheidsmetingen van ouders, leerlingen en medewerkers;
- analyse van de opbrengsten en/of resultaten van methodeonafhankelijke toetsen;
- de uitkomsten van het enquêteonderzoek onder de medewerkers november 2022;
- input uit de teambesprekingen november 2022;
- input bijeenkomst intern begeleiders november 2022;
- beleid Sociale Veiligheid PCBO Leiderdorp;
- overwegingen NPO-plannen PCBO-scholen 2021 & 2022
- notitie 'Werkwijze kleuterbouw' van december 2021;
- Leesverbeterplan PCBO Leiderdorp;
- het Strategisch Beleidsplan 2022-2026 van de PCBO Leiderdorp;
- het inspectierapport n.a.v. het onderzoek in november 2022.

Leeswijzer

Waar in dit plan wordt gesproken over 'leerkracht' kan ook worden verstaan de onderwijsassistent, -begeleider of andere medewerker die invloed uitoefent op de ontwikkeling van de leerlingen vanuit zijn/haar functie binnen de PCBO.

Waar in dit plan wordt gesproken over 'ouder(s)' worden ook bedoeld verzorgers, voogden of andere bij de opvoeding van onze leerlingen betrokkenen.

Omwille van de leesbaarheid wordt een verkorte aanduiding gekozen.

2. Planperiode 2018-2022

Gedurende de planperiode 2018-2022 is onder de titel 'Klassiek onderwijs in een modern jasje' gewerkt aan de realisatie van 24 doelstellingen op het gebied van kwaliteitszorg, onderwijs, personeelsbeleid en ouderbetrokkenheid. De doelstellingen die zien op onderwijskwaliteit en – resultaten blijven ook de komende planperiode overeind. De ambitie om goed onderwijs te geven middels gekwalificeerde leerkrachten en met bovengemiddelde resultaten is niet veranderd.

Met enige trots kijken we naar de implementatie van het planmatig volgen van leerlingen op sociaal-emotioneel gebied en de versterking van het HGW in alle groepen middels groeps gesprekken en trendanalyses. Er zijn vakleerkrachten gekomen voor de vakken Engels en Moderne Media, evenals een vergrote omvang van onderwijsassistentie, hetgeen samen met gymnastiek ook zorgt voor een vermindering van de werkbelasting van leerkrachten. De voorgenomen nadruk op het leesonderwijs heeft geleid tot een gezamenlijke basisaanpak waarmee de scholen leesniveau- en motivatie trachten te verhogen. De waardering voor het vak is, getuige de jaarlijkse leerlingonderzoeken, nog niet overtuigend en zaak is om ook in de komende planperiode hiervoor aandacht en tijd te reserveren. De tevredenheidsscores van zowel medewerkers, leerlingen als ouders laten zien dat we op het goede pad zitten, al blijven er altijd verbeterpunten. De visie op onderwijs, waarbij we een traditionele onderwijsvorm een plaats geven in de moderne maatschappij, wordt door de medewerkers, ouders en leerlingen gewaardeerd en krijgt in toenemende mate bijval in het maatschappelijke (onderwijs)debat.

Veel uitgangspunten uit de vorige planperiode krijgen dan ook opnieuw een plaats het onderwijskundig beleidsplan 2022-2026. Daaraan toegevoegd worden inzichten, ontwikkelingen en ideeën die gaandeweg de vorige planperiode het onderwijs van de PCBO positief hebben beïnvloed.

We stellen ook vast niet alles tot uitvoering te hebben kunnen brengen en nemen de volgende planperiode om deze, indien gewenst, alsnog te realiseren dan wel de ambitie beargumenteerd bij te stellen. De beoogde balans in de schoolteams is bijvoorbeeld niet volledig tot stand gekomen. Weliswaar is er door actief personeelsbeleid een grotere spreiding van leeftijden, maar het aantal mannelijke leerkrachten is niet toegenomen. De kwaliteitsimpuls die 'Lesson Study' met zich mee zou brengen is in die specifieke vorm uitgebleven, al heeft deze wel geleid tot een schooldoorbrekende intervisie die op veel waardering kan rekenen. Waar we in 2018 de intentie hadden om 21st century skills in de vakken te integreren, hebben we door de voortgang van onderzoek over de (in)effectiviteit hiervan de ontwikkeling bijgesteld in de richting van executieve functies en een planmatige sociaal-emotionele ontwikkeling.

Kortom, we kijken terug op een periode van doorlopende ontwikkeling, waarbij we steeds streven naar verbetering van ons onderwijs ten behoeve van alle leerlingen die onze scholen bezoeken. Dit zal ook in de komende periode het uitgangspunt zijn, waarbij we ons baseren op het inmiddels beproefde en stevige fundament van eigentijds en vertrouwd onderwijs in Leiderdorp.

3. Missie en Visie

3.1 Ontwikkeling en de rol van onderwijs

Kinderen ontwikkelen, zowel van nature als in meer of mindere mate gestuurd door opvoeding en onderwijs. In het pad van kleuter tot (pre)puber is de basisschool de plaats waar deze gestuurde ontwikkeling voor een belangrijk deel tot stand komt, na(ast) de huiselijke opvoedkring. De school heeft daarbij de taak te zorgen voor een ononderbroken ontwikkelingsproces, afgestemd op de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen. Door het bijbrengen van kennis en vaardigheden, het beïnvloeden van sociaal gedrag en het bieden van een brede oriëntatie op de ons omringende samenleving spelen kan de school een belangrijke bijdrage leveren aan de invulling, reikwijdte en waarde van het latere leven van de leerling. Daarvan moeten we ons steeds bewust zijn. Op de juiste momenten het verschil maken, is de ambitie van elke leerkracht.

Opvoeding en onderwijs gaan bij dit alles hand in hand. Beide leiden en begeleiden kinderen naar zelfstandig- en zelfredzaamheid. Richting wijzen, grenzen aangeven en hulp bieden aan het kind bij het maken van uiteindelijke eigen keuzes. Een kind zal gedurende de basisschooltijd geleidelijk steeds meer een eigen karakter vormen en eigen opvattingen en voorkeuren krijgen. Goed om te gaan met die groeiende zelfstandigheid is de taak en uitdaging van elke opvoeder. Recht doen aan de ontwikkelfase van een kind en daarop het onderwijs zo goed mogelijk doen aansluiten is de taak en uitdaging van elke leerkracht. Bij dit alles is er niet zoiets als een standaard aanpak. Elk kind is anders en ontwikkelt zich in een eigen tempo met eigen specifieke eigenschappen.

De primaire verantwoordelijkheid voor de opvoeding ligt bij ouders/verzorgers. Hun manier van opvoeden wordt bepaald door hun eigen opvattingen, maar ook als reactie op gedrag en opvattingen van het kind zelf. Bij dit alles speelt de opvoedingsomgeving een belangrijke rol. Veiligheid, positieve stimulatie, duidelijke regels, begrip voor fouten, geduld en een consequente houding zijn belangrijke principes. Kinderen hebben naast de thuissituatie ook te maken met andere personen die een rol spelen bij de opvoeding, zoals familieleden, burens, vriendjes, medewerkers kinderopvang, leerkrachten en soms gespecialiseerde deskundigen. Ook de invloed van het gebruik van (sociale) media door kinderen mag niet onderschat worden. De keuze van en sturing op deze omgeving door ouders zal bij het opgroeien steeds minder bepalend zijn omdat kinderen steeds meer hun eigen accenten gaan leggen en hun eigen weg zoeken.

De school heeft op haar beurt de taak om in samenwerking met ouders de ontwikkeling van de kinderen te bevorderen en daarvoor als deskundig professional de tools aan te reiken aan het kind maar indien nodig ook de ouder/verzorger. Het creëren van een veilige, stimulerende omgeving waar kennis en kunde de ontwikkeling van ieder kind positief beïnvloedt is de kerntaak van de school. Opvoeding en onderwijs zijn daarbij onlosmakelijk verbonden, de steun en het vertrouwen van de ouders/verzorgers draagt bij aan het succes van de onderwijstaak van de school.

3.2 Onze missie

De school is een veilige, gestructureerde en vertrouwde plek waar kinderen onderwijs krijgen in een traditionele vorm, dat recht doet aan de onderwijsbehoefte van de individuele leerling en met gebruik van eigentijdse leermiddelen en inzichten. Ouders en leerkrachten werken hierbij nauw samen. De school draagt naast het onderwijs bij aan een rijke ontwikkeling van kinderen, door de samenwerking aan te gaan met diverse organisaties.

3.3 Onze visie

Onderwijs is een dankbaar gespreksonderwerp, in alle lagen van de maatschappij. De voortdurend aan verandering onderhevige samenleving stelt echter een vrij constante vraag aan het basisonderwijs. De ontwikkeling van kinderen verloopt immers niet fundamenteel anders als de samenleving om hen heen verandert. Het faciliteren van die ontwikkeling, de vorm waarin en wijze

waarop we dit kunnen verandert wel, alsmede de middelen die je hiertoe in kunt zetten. Onze scholen kennen een lange onderwijstraditie, maar zijn niet stil blijven staan in de tijd. We passen ons voortdurend aan de maatschappelijke ontwikkeling aan en maken ook gebruik van succesvolle werkwijzen elders. Bij dit alles proberen we nadrukkelijk het goede uit het verleden te bewaren en de traditie van gedegen onderwijs hiermee gestand te doen.

Veel aandacht voor de kernvakken taal en rekenen leidt nog steeds tot een hoog leerrendement. Veiligheid, rust, regelmaat en duidelijke regels zijn voor ons al heel lang essentieel en vormen de basis om te kunnen leren. We kiezen voor een pedagogische aanpak die vertrekt vanuit deze veiligheid, maar beperken ons daarbij niet tot één aanpak die voor alle kinderen passend zou zijn. In onze visie wordt elk kind gezien en kan het daardoor een ander accent in de pedagogische aanpak vragen. Dit past bij onze overtuiging dat ieder kind er mag zijn en dat we verschillen tussen kinderen accepteren, ook wanneer sprake is van verschillen wat betreft cultuur en geloof.

3.4 Centrale uitgangspunten

In onze onderwijskundige visie staan vier elementen centraal:

A. Oog voor ieder kind

Elk kind is anders, elk kind doet ertoe en wordt gezien. Binnen de grenzen van het mogelijke doen wij er alles aan om iedere leerling een eigen plek te geven in onze scholen, waarbij zij gekend zijn en zich veilig voelen in een vertrouwde omgeving. We zijn ons er daarbij van bewust dat er verschillende aanpakken nodig kunnen zijn om een kind recht te kunnen doen. Een gezin met verschillende kinderen moet op dezelfde school goed terecht kunnen. Dit vraagt veel van een school, vooral ook van de kwaliteit van de leerkrachten en het hen omringende schoolteam.

B. Een rijke onderwijsinhoud

De basisvaardigheden (rekenen, taal/lezen, burgerschap) vormen de kern van het onderwijsaanbod. De basis om hierin succesvol te zijn wordt gelegd in de kleutergroepen en uitgebouwd in de jaren daarop. Onze scholen werken met duidelijke en gestructureerde roosters, waarin nadrukkelijk plaats is gereserveerd voor de kernvakken. Onze leerkrachten geven directe en effectieve instructie, met behulp van gedegen methodes en eigen expertise. Zij geven daarbij gerichte en waardevolle feedback, zowel tijdens als na het onderwijsproces. We kiezen daarnaast voor een breed aanbod van vakken en onderwerpen, niet alleen om een kind de samenleving te leren kennen maar ook om eigen voorkeuren en talent te laten ontdekken. We leren kinderen zowel in als buiten de school hun wereld te begrijpen en verbreden. Aan het einde van de basisschooltijd willen we dat kinderen goed zijn voorbereid op een vervolg in het voortgezet onderwijs.

C. Karaktervorming

Omdat kinderen volwaardig deel moeten kunnen uitmaken van de samenleving, is in het onderwijs aandacht voor karaktervorming en sociaal-emotionele ontwikkeling minstens zo belangrijk als ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Welzijn en betrokkenheid van kinderen wordt bevorderd door stelselmatig aandacht en zorg te besteden aan de wijze waarop we met elkaar en de wereld om ons heen omgaan. Op onze scholen gaat het daarbij om een aantal vaak met de christelijke traditie verbonden waarden. In feite gaat het daarbij niet om een specifiek leervak maar iets dat door alles op school heen behoort te lopen om kinderen steeds weer te laten zien wat belangrijk en waardevol is. Vanuit deze waarden ontwikkelen de kinderen een moreel kompas dat hen helpt bij het maken van eigen keuzes in opvattingen en gedrag.

D. Een ondersteunend schoolklimaat

De driehoek ouders-leerkrachten-leerlingen vormt de gemeenschap op school. Zij hebben een

gedeelde verantwoordelijkheid voor een sfeer van veiligheid, vertrouwen, openheid en interesse. Een goede sfeer op school is een eerste vereiste voor de ontwikkeling van de leerlingen. Een gemotiveerd en inspirerend team van leerkrachten legt de basis voor dat schoolklimaat. Hun plezier, betrokkenheid en nieuwsgierigheid maakt de sfeer op school, wat als voorbeeld geldt voor de kinderen. De leerkrachten worden gestimuleerd in hun professionele ontwikkeling. Ze zijn collegiaal en geven elkaar geregeld feedback.

Wij streven op onze scholen naar het behoud van een overzichtelijk karakter, waarin leerlingen structuur, regelmaat en duidelijkheid wordt geboden en waarin iedere leerling maximaal tot zijn recht komt. We zijn en blijven daarbij alert op iedere vorm van pesten en buitensluiten en maken kinderen bewust van de afspraken en regels die op school daarvoor gelden. Ook hierin hebben het team, de leerlingen en de ouders/verzorgers een gedeelde verantwoordelijkheid met respect voor elkaar en ieders rol.

Scholen zijn bovendien onderdeel van een veel groter geheel dat bijdraagt aan de opvoeding van kinderen. Een groot aantal instellingen, voorzieningen van kinderopvang, de buurt, jeugdzorg en huisartsen tot aan sportverenigingen en culturele voorzieningen, spelen een rol in het opgroeien en ontwikkelen van onze leerlingen. Het leggen van verbindingen is essentieel in een gecompliceerde opvoedingsomgeving.

3.5 Eigentijds en vertrouwd

Als allesomvattende slogan gebruiken we de zin: *'Eigentijds en vertrouwd!'*

'Eigentijds', omdat we:	'Vertrouwd', omdat we:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ gebruik maken van methodes die up-to-date zijn en passen bij de huidige tijdgeest; ✓ inzetten op passend en inclusief onderwijs zover als onze mogelijkheden daartoe reiken; ✓ gezamenlijk beschikken over een Prisma-klas voor hoogbegaafde kinderen die extra ondersteuning en uitdaging nodig hebben; ✓ onze scholen beschikken over eigentijdse faciliteiten en een moderne uitstraling; ✓ gericht gebruik maken van moderne digitale hulpmiddelen; ✓ Engels en Moderne Media als volwaardige vakken zien vanaf groep 1 en daarbij streven naar vakleerkrachten; ✓ werken met zogenaamde ateliers om via een brede oriëntatie op onderwerpen, thema's en werkvormen de eigen talenten en voorkeuren te ontdekken en te ontwikkelen; ✓ gebruik maken van observatie en toetsing van ontwikkelingsgroei om tijdig en gericht bij te kunnen sturen. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uitgaan van leeftijdsgroepen in een leerstofjaarklassensysteem; ✓ ons tevens richten op sociaal-emotionele ontwikkeling en karaktervorming; ✓ bij de jongsten uitgaan van spelend leren en ruimte bieden voor hun eigen tempo; ✓ veel aandacht besteden aan gedegen taal- en rekenonderwijs; ✓ een traditioneel onderwijsconcept hanteren waarbij de leerkracht de leidende figuur is in de klas; ✓ inzichten pas in ons onderwijs integreren als ze zich bewezen hebben en voorts wars zijn van tijdelijke 'onderwijshypes'; ✓ kinderen een brede oriëntatie op onze samenleving bieden met veel aandacht voor kennisoverdracht; ✓ rekenen op medeverantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers; ✓ leerkrachten hebben die pedagogisch en didactisch deskundig en betrokken zijn; ✓ kinderen zo goed mogelijk voorbereiden op het voortgezet onderwijs.

4. Doelen 2022-2026

4.1 Algemeen

Het streven van PCBO Leiderdorp is in de komende planperiode gericht op continuïteit: bestendiging van het goede in de onderwijsorganisatie vanuit onze 'eigentijdse en vertrouwde' werkwijze. Onderwijskundig, financieel en organisatorisch is er in de vorige planperiode het nodige opgebouwd en ontwikkeld, wat tot sterke en gezonde scholen heeft geleid met een duidelijk profiel in het dorp. Het traditionele onderwijs, vormgegeven binnen de faciliteiten, voorwaarden en ontwikkelde kennis van vandaag de dag, kent een duidelijke aantrekkingskracht. Het is de ambitie van de PCBO om in de komende planperiode de kern van het onderwijs zoals dat in de afgelopen jaren tot stand is gekomen te continueren. Uiteraard betekent dit ook dat er een open houding zal moeten blijven jegens ontwikkelingen en ideeën die dit onderwijs kunnen verstevigen en verder verbeteren.

Gedurende de planperiode 2022-2026 is de ambitie opnieuw om over de gehele linie van goed naar beter te komen. In de schoolplannen worden daartoe kwantitatieve ijkpunten en concrete doelstellingen geformuleerd. Daarbij dient gewaakt te worden voor situaties waarbij het een ten koste gaat van het ander. Een geforceerde nadruk op cognitieve doelen kan ten koste gaan van aandacht voor sociale ontwikkeling of het aanbieden van voldoende uitdagingen op andere ontwikkelingsgebieden. Bovendien zijn scores gemiddelden van groepen kinderen die het ene jaar nu eenmaal anders zijn samengesteld dan het andere jaar. Desalniettemin is het goed duidelijke doelen te hebben, maar dan als vertrekpunt waaraan nadere analyse en discussie kan worden verbonden.

Boven alles is de doelstelling van de school en alle medewerkers om het welbevinden en de betrokkenheid van onze leerlingen te stimuleren. Hiermee worden de voorwaarden gecreëerd voor een kansrijke en succesvolle ontwikkeling op onze scholen.

4.2 Doelen per aandachtsgebied

Aan het einde van de planperiode is het volgende op alle vier de scholen gerealiseerd:

KWALITEITSZORG (KW)

- KW1** Met behulp van overzichtelijke trendanalyses is inzichtelijk hoe groepen kinderen zich cognitief ontwikkelen gedurende hun basisschoolperiode. Trends en/of opvallende ontwikkelingen worden geanalyseerd per school en zijn onderwerp van de periodieke groepsbesprekingen met directie-IB-leerkracht.

Zichtbaar door?

- *Er worden twee keer per jaar trendanalyses opgesteld na afname van objectieve toetsen;*
- *De trendanalyses worden in de teamvergadering en het directie-/bestuursoverleg besproken;*
- *Minimaal twee keer per jaar worden de opbrengsten besproken in een groepsbespreking met directie, IB en leerkracht;*
- *Gedurende de planperiode wordt een digitaal volginstrument (Parnassys Ultimview of Cito Leerling in Beeld) geïmplementeerd dat de opbrengsten op de scholen systematisch op identieke wijze in kaart brengt;*
- *We formuleren per school concrete (CITO) ijkpunten die rekening houdend met de schoolpopulatie uitdagend maar wel haalbaar zijn en duidelijk boven het landelijk gemiddelde liggen.*

- KW2** Het observatie-instrument 'ZIEN!' waarmee we de voortgang in sociaal-emotionele ontwikkeling systematisch in kaart brengen, wordt doorontwikkeld en uiteindelijk vervangen door een meer eigentijds instrument.

<i>Zichtbaar door?</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Gedurende de planperiode wordt een digitaal volginstrument (Kindbegrip of Cito Leerling in Beeld) geïmplementeerd dat de sociaal-emotionele ontwikkeling op de scholen systematisch op identieke wijze in kaart brengt.</i>

- KW3** We hanteren in het kleuteronderwijs een observatie-instrument dat bijdraagt aan een verbinding tussen de kinderopvang en het basisonderwijs en aan de overdracht naar groep 3. De werkwijze in de kleutergroepen op de scholen is eenduidig.

<i>Zichtbaar door?</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>In alle kleutergroepen wordt Parnassys Leerlijnen Jonge Kind gebruikt om de kleuterontwikkeling te volgen en in kaart te brengen. Gebruik van dit instrument wordt jaarlijks geëvalueerd.</i> ▪ <i>De 'werkwijze kleuterbouw' wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Dit mondt uit in een inzichtelijke notitie die bij de leerkrachten bekend is.</i>

- KW4** We zorgen voor een jaarlijks professionaliserings-/scholingsplan, waarmee leerkrachten en onderwijsondersteuners hun kennis en kunde op het door de PCBO voorgestane pedagogisch en didactisch vlak onderhouden en uitbouwen.

<i>Zichtbaar door?</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>De jaarlijkse onderwijstijd wordt dusdanig ingericht, dat er minimaal 3 en bij voorkeur 4 stichtingsbrede studiedagen in een schooljaar kunnen worden gepland;</i> ▪ <i>De geplande studiedagen worden in het voorafgaande schooljaar aan de medewerkers bekendgemaakt;</i> ▪ <i>In het jaarlijks vast te stellen PCBO-taakbeleid (bijlage BFP) wordt de geplande studieruimte en verplichte aanwezigheid/tijdsbesteding voor medewerkers vastgelegd;</i> ▪ <i>Tijdens de voortgangs-/evaluatiesprekken tussen medewerker en directeur worden de scholingswensen over en weer besproken;</i> ▪ <i>We creëren mogelijkheden om aanwezige/opgedane kennis en expertise buiten de eigen klas te delen en/of over te dragen.</i>

- KW5** We brengen de feedback van medewerkers, ouders en leerlingen systematisch in kaart en betrekken deze in de discussie over het gevoerde en te voeren beleid.

<i>Zichtbaar door?</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Er wordt jaarlijks een tevredenheidsonderzoek gehouden onder de leerlingen van (in ieder geval) groep 6 t/m 8. Onderdeel van het onderzoek is de sociale veiligheidsbeleving;</i> ▪ <i>Om het jaar wordt een tevredenheidsonderzoek gehouden onder de ouders van onze leerlingen;</i> ▪ <i>Om het jaar wordt een tevredenheidsonderzoek gehouden onder de medewerkers van de PCBO;</i> ▪ <i>De uitkomsten van de onderzoeken zijn openbaar en worden besproken in de teamvergadering per school, de (G)MR en het directie-/bestuursoverleg.</i>

ONDERWIJSKUNDIG (ON)

- ON1** Voor alle kinderen is er een passend aanbod op het gebied van rekenen, taal, lezen en schrijven. We bieden de leerstof in de klas per vakgebied op minstens drie verschillende niveaus aan.

<i>Zichtbaar door?</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>In de kleutergroepen wordt gewerkt in door de leerkracht samengestelde homo- en heterogene niveaugroepjes;</i>

- *In de groepen 3 en 4 wordt binnen de dagtaak gedifferentieerd bij de verwerking van de aangeboden leerstof;*
- *In de groepen 5 t/m 8 werken kinderen middels een door de leerkracht samengestelde individuele weektaak aan de bij hen passende doelen per vak;*
- *De verschillen in pedagogische en didactische behoefte worden door de leerkracht twee keer per jaar vastgelegd in een groepsoverzicht;*
- *De gedifferentieerde aanpak gebeurt planmatig aan de hand van twee keer per jaar vast te stellen groepsplannen per (kern)vakgebied;*
- *De gehanteerde aanpak wordt minimaal twee keer per jaar geëvalueerd in de groepsplannen en groepsbesprekingen;*
- *De school koopt jaarlijks ondersteuningsmateriaal, al dan niet behorende bij de gekozen lesmethodes, in en beschikt over een eigen budget om dit naar behoefte uit te breiden.*

ON2 Extra aandacht is er deze planperiode in ieder geval voor het reken- en leesonderwijs.

Zichtbaar door?

- *In de planperiode wordt het PCBO leesverbeterplan geëvalueerd en opnieuw vastgesteld;*
- *Iedere school ontplooit jaarlijks aantoonbaar activiteiten op het gebied van leesmotivatie;*
- *Iedere school heeft een gediplomeerd leescoördinator binnen het team die het leesonderwijs voor leerlingen van alle niveaus extra stimuleert;*
- *Iedere school heeft een gediplomeerd rekencoördinator binnen het team die het rekenonderwijs voor leerlingen van alle niveaus extra stimuleert;*
- *Gedurende de planperiode wordt een nieuwe rekenmethode geïmplementeerd;*
- *Voor de opbrengsten op het gebied van rekenen en lezen worden concrete, schooleigen doelen geformuleerd die worden afgezet tegen de referentieniveaus, het gewicht van de school en landelijke gemiddelden.*

ON3 Er is aandacht voor kinderen met specifieke ondersteuningsvragen. We kopen individuele ondersteuning indien nodig en zo mogelijk in. In de Prismaklas werken we aan de ontwikkeling van competenties en bieden we extra uitdaging.

Zichtbaar door?

- *In de groepsplannen en -aanpak worden zo nodig individuele ontwikkelingsroutes beschreven;*
- *Iedere school heeft een eigen IB'er;*
- *Iedere school kan beschikken over een aan het leerlingaantal gerelateerd budget voor het inkopen van wenselijke en noodzakelijke externe hulp;*
- *We houden een bovenschoolse Prismaklas in stand voor ondersteuning aan hoogbegaafde leerlingen;*
- *Binnen de formatie wordt ruimte voor onderwijsassistentie op de scholen begroot;*
- *De PCBO houdt voor een wtf van maximaal 0,2 een gediplomeerd orthopedagoog in dienst voor interne expertise en het kunnen omzeilen van onwenselijke wachttijden bij onderzoek.*

ON4 Aan het einde van de planperiode is een vast aanbod van onderwijs in normen en waarden zichtbaar in het onderwijs op de scholen van de PCBO.

Zichtbaar door?

- *Onze scholen hanteren een gelijke en overzichtelijke set regels en afspraken omtrent de omgang van leerlingen met zichzelf, elkaar en de wereld om hen heen. De afspraken worden zichtbaar in de klassen behandeld;*
- *Op onze scholen werken we met een door het NJI effectief bevonden jeugdinterventie in alle groepen van onze scholen;*
- *Gedurende planperiode wordt de methode HiRO/Schooljudo dan wel een adequate vervanger hiervan gebruikt indien de jaarlijkse evaluatie hierom vraagt.*

- ON5** Binnen de beschikbare middelen zoeken we naar meer ruimte voor leerkrachten om elk kind de juiste aandacht te kunnen geven.

Zichtbaar door?

- *We hanteren een maximale groepsgrootte van 28 leerlingen, waarvan slechts beredeneerd en in overleg met het bestuur kan worden afgeweken;*
- *Met iedere leerkracht wordt een invulling van het taakbeleid afgesproken die binnen de toegestane marges valt;*
- *Per school wordt in het BFP ruimte voor onderwijsassistentie begroot;*

- ON6** Voor de cognitieve kernvakken rekenen, taal en lezen bieden we een gestructureerd programma aan en werken daarbij aan duidelijk vastgestelde hoge opbrengsten.

Zichtbaar door?

- *De kernvakken taal/lezen/rekenen komen gedurende de ochtenduren aan bod in een regelmatig lesrooster;*
- *Op alle scholen worden dezelfde methoden gehanteerd voor het onderwijs in de kernvakken;*
- *Lesmethoden voor de kernvakken worden gekozen na vaststelling van een programma van eisen op basis van de uitgangspunten van ons onderwijs. Daarbij wordt inbreng van elk van de scholen gevraagd;*
- *Voor de opbrengsten op het gebied van rekenen en lezen worden concrete, schooleigen doelen geformuleerd per groep. Deze doelen worden afgezet tegen de referentieniveaus, het gewicht van de school en landelijke gemiddelden. De opbrengsten op onze scholen zijn hoger dan de gemiddelde opbrengsten in de referentiegroep.*

- ON7** We bieden de zaakvakken (aardrijkskunde, geschiedenis en natuur), de creatieve vakken en andere uitdagende activiteiten in een herkenbare vaste structuur aan, waarbij zowel kennisoverdracht alsook de ontwikkeling van diverse competenties is gewaarborgd. Deze aanpak moet wat betreft kennisoverdracht leiden tot resultaten op de wereldoriëntatie-onderdelen van de Eindtoets/Doorstroomtoets die aantoonbaar boven de landelijke gemiddelden liggen.

Zichtbaar door?

- *De zaakvakken en creatieve vakken komen gedurende de middaguren aan bod in een regelmatig lesrooster;*
- *Op alle scholen worden dezelfde methoden gehanteerd voor het onderwijs in de zaak- en creatieve vakken;*
- *Lesmethoden voor de zaakvakken worden gekozen na vaststelling van een programma van eisen op basis van de uitgangspunten van ons onderwijs. Daarbij wordt inbreng van elk van de scholen gevraagd;*
- *Voor de opbrengsten op het gebied van wereldoriëntatie worden schooleigen doelen vastgesteld. Deze doelen worden afgezet tegen het gewicht van de school en landelijke gemiddelden. De opbrengsten op onze scholen zijn hoger dan de gemiddelde opbrengsten in de referentiegroep.*

- ON8** Gedurende het schooljaar komt een veelvoud aan uitdagende en inspirerende activiteiten aan bod. Voor een brede oriëntatie en ontwikkeling wordt ook gebruik gemaakt van externe aanbieders. In de planperiode zal een planmatig jaarlijks aanbod worden geïmplementeerd onder de noemer van de 'ateliers'. Hiermee zullen alle scholen een (ver)gelijk(bar)e verrijking van het curriculum organiseren. We evalueren dit jaarlijks.

Zichtbaar door?

- *Er is een jaarplan waarin het specifieke aanbod per school per jaar aan verrijkende activiteiten staat omschreven;*

- *Gedurende een schoolweek is er vanaf groep 5 minstens eenmaal een activiteit, thema of lesvorm die onder de noemer 'atelier' het standaard curriculum verrijkt. In de groepen 1 t/m 4 is dit minstens eenmaal per maand.*

ON9 Het onderwijs in culturele vorming (cultuureducatie) komt in een schooljaar regelmatig aan bod. Daaronder valt in ieder geval een wekelijkse muzieklles, een wekelijkse handvaardigheidles en minstens twee culturele excursies/activiteiten per jaargroep.

Zichtbaar door?

- *Er is een jaarplan waarin het culturele aanbod per school per jaar staat omschreven;*
- *Gedurende een schoolweek is er in iedere jaargroep minstens eenmaal een muziek- en handvaardigheidles;*
- *Iedere groep ontplooit minstens twee culturele activiteiten/excursies per schooljaar;*
- *De stichting reserveert budget voor minstens twee culturele activiteiten/excursies per schooljaar.*

ON10 Onze scholen handelen vanuit een protestants-christelijke achtergrond en identiteit. Op iedere school is er aandacht voor de cultuur, traditie en het waardenstelsel die hiermee samenhangen.

Zichtbaar door?

- *We hanteren een levensbeschouwelijke methode vanuit pc-identiteit;*
- *De schooldag wordt gestart met een activiteit vanuit deze methode;*
- *De scholen organiseren in ieder geval een paas- en kerstviering voor alle kinderen.*

ON11 We maken planmatig gebruik van alle beschikbare digitale hulpmiddelen. Dit gebruik wordt jaarlijks geëvalueerd.

Zichtbaar door?

- *Gedurende de planperiode wordt het ICT-beleidsplan geüpdatet en opnieuw vastgesteld;*
- *We zorgen op de scholen voor een voldoende voorraad devices met een minimum van 1 per 4 leerlingen;*
- *Digitale leermiddelen zijn altijd aanvulling op de papieren verwerking die het uitgangspunt vormt;*
- *Er is een leerlijn Moderne Media waarmee de kinderen vanaf groep 1 worden geschoold in het omgaan met ICT en media.*

ON12 We streven naar vakdocenten voor in ieder geval gymnastiek, Engels en 'Moderne Media'.

Zichtbaar door?

- *Er zijn vakleerkrachten gymnastiek, Engels en Moderne Media*

ON13 We vragen systematisch en structureel aandacht voor de kernwaarden op onze school, bevorderen sociale integratie van onze leerlingen en gaan in een samenhangende leerlijn diep in op burgerschapsonderwerpen als politiek, actualiteit, staatsinrichting en milieu.

Zichtbaar door?

- *In de komende planperiode willen we nog nadrukkelijker en meer samenhangend aandacht besteden aan burgerschap. Daarvoor zal een commissie worden gevormd die aan de slag gaat met het opzetten van een stichtingsbrede leerlijn.*

OUDERBETROKKENHEID (OU)

OU1 Er zijn aantoonbaar activiteiten in alle groepen om de ouderbetrokkenheid te vergroten.

Zichtbaar door?

- *Alle kleuters worden thuis bezocht door een leerkracht;*
- *Met nieuwe ouders/verzorgers worden minimaal 2 maanden voor de 4^e verjaardag wenaafspraken gemaakt;*
- *Nieuwe ouders worden aan het begin van de schoolloopbaan van hun kind uitgenodigd om praktische en inhoudelijke zaken te bespreken;*
- *In het begin van het schooljaar worden startgesprekken gevoerd met ouders en (vanaf groep 5) het kind;*
- *Aan het einde van het schooljaar worden eindgesprekken gevoerd met ouders en (vanaf groep 5) het kind;*
- *In het begin van het schooljaar wordt er voor alle ouders een informatiebijeenkomst georganiseerd*
- *Er zijn regelmatig thematische bijeenkomsten waar ouders de gelegenheid krijgen elkaar te ontmoeten, de gang van zaken op school nader te bekijken en van gedachten te wisselen met elkaar en de medewerkers over school en onderwijs.*

OU2 We werken aan een oudertevredenheid die duidelijk boven het landelijk gemiddelde ligt.

Zichtbaar door?

- *Om het jaar wordt een tevredenheidsonderzoek gehouden onder de ouders van onze leerlingen;*
- *De uitkomsten van het tevredenheidsonderzoek liggen boven het landelijk gemiddelde.*

PERSONEEL (PE)

PE1 We creëren ruimte in de roosters om stichtingsbreed en per school meer tijd te besteden aan schoolorganisatie, lesontwikkeling en scholing.

Zichtbaar door?

- *Gedurende de planperiode wordt de onderwijstijd voor leerlingen in de groepen 1 t/m 4 met een uur per week verlengd;*
- *Gedurende de planperiode wordt het zogeheten atelier dusdanig ingericht dat meer lestijd in de groepen 5 t/m 8 resteert;*
- *De jaarlijkse onderwijstijd wordt dusdanig ingericht, dat er minimaal 3 en bij voorkeur 4 stichtingsbrede studiedagen in een schooljaar kunnen worden gepland;*
- *De geplande studiedagen worden in het voorafgaande schooljaar aan de medewerkers bekendgemaakt;*
- *In het jaarlijks vast te stellen PCBO-taakbeleid (bijlage BFP) wordt de geplande studieruimte en verplichte aanwezigheid/tijdsbesteding voor medewerkers vastgelegd;*
- *Tijdens de voortgangs-/evaluatiesprekken tussen medewerker en directeur worden de scholingswensen over en weer besproken.*

PE2 We streven naar een zo hoog mogelijk percentage leerkrachten die vakbekwaam zijn (minimaal 75%). Beginnende leerkrachten dienen na 2 jaar basisbekwaam te zijn en na maximaal 5 jaar vakbekwaam.

Zichtbaar door?

- *De bekwaamheid van de leerkracht is onderwerp van gesprek in de voortgangsgesprekken tussen medewerkers en directie;*
- *In overleg worden tussen medewerker en directie afspraken gemaakt hoe de bekwaamheid is te vergroten of versterken, bijv. door individuele scholing of coaching;*

- *Nieuwe leerkrachten worden gedurende hun eerste twee jaar binnen de stichting begeleid door een hiertoe aangestelde bovenschools medewerker.*

PE3 Leerkrachten worden gevolgd, begeleid en ondersteund in hun professionalisering op pedagogisch en didactisch gebied.

Zichtbaar door?

- *Leerkrachten scholen zich gedurende de planperiode (bij) in het (blijvend) gebruik van het EDI-model gericht op didactiek. We schakelen hiervoor tevens externe expertise in;*
- *Tijdens het (of de) jaarlijkse voortgangsgesprek(ken) en tijdens het jaarlijkse groepsbezoek door de directeur zijn de kwaliteit van didactiek en het pedagogisch klimaat in de betreffende groep steeds onderwerpen van gesprek.*
- *In het jaarlijks vast te stellen PCBO-taakbeleid (bijlage BFP) wordt de geplande studieruimte en verplichte aanwezigheid/tijdsbesteding voor medewerkers vastgelegd;*
- *Tijdens de voortgangs-/evaluatiegesprekken tussen medewerker en directeur worden de scholingswensen over en weer besproken.;*
- *De vastgestelde beroepscode en bijbehorende protocollen voor onze medewerkers krijgen jaarlijks aandacht in de schoolteams;*
- *Gedurende de planperiode is 20% van het OP deskundig op het niveau van en beloond in LC.*

PE4 Minstens 50% van de invulling van functies in het (tussen)management, zoals IB en directie, wordt ingevuld door 'eigen kweek'.

Zichtbaar door?

- *Tijdens de voortgangs-/evaluatiegesprekken tussen medewerker en directeur worden de scholingswensen over en weer besproken.;*
- *Ambities en (door)groeimogelijkheden binnen de stichting worden besproken met individuele leerkrachten tijdens de voortgangsgesprekken met directie;*
- *Minstens twee keer per jaar wordt de potentie en ambitie van de medewerkers op bestuursniveau besproken. Waar nodig/mogelijk wordt opleiding gefaciliteerd;*
- *Minstens 50% van de invulling van functies in het (tussen)management, zoals IB en directie, wordt ingevuld door medewerkers die reeds werkzaam zijn bij de PCBO.*

PE5 We willen een gebalanceerd personeelsbestand, waarbij het ideale scenario is dat aan het einde van de planperiode tenminste 20% van de leerkrachten een man is en de spreiding over leeftijdscategorieën als beschreven in het BFP evenredig is.

Zichtbaar door?

- *Bij gelijke geschiktheid krijgen mannelijke kandidaten voor vacatures binnen het OP voorrang;*
- *Aan het eind van de planperiode is tenminste 20% van de leerkrachten een man;*
- *Bij formatieverdeling over de scholen houden we rekening met spreiding van verdeling van leeftijd/ervaring;*
- *In het jaarlijkse BFP laat de leeftijdsgrafiek een evenredige verdeling zien.*

PE6 Leerkrachten moeten zich op een professionele manier op hun plek voelen op onze scholen.

Zichtbaar door?

- *Er is een duidelijk beleid op het gebied van verbindende activiteiten op alle scholen, met bijbehorend afgebakend budget;*
- *Op iedere school wordt minimaal een keer per jaar een informele teamactiviteit georganiseerd;*
- *Om het jaar wordt een tevredenheidsonderzoek gehouden onder de medewerkers van de PCBO waarbij de resultaten boven het landelijk gemiddelde liggen;*
- *Nieuwe leerkrachten worden op een uniforme manier geïnformeerd en begeleid in hun start bij de PCBO.*

5. Belemmerende en bevorderende factoren

Bij het nastreven van en werken aan het behalen van onze doelen, zijn voor de stichting PCBO een aantal risico's en kansen vooraf in te schatten.

5.1 Belemmerende factoren

Personeelstekort

De landelijke tekorten in (bevoegd) onderwijspersoneel zijn ook voelbaar in de regio Leiderdorp en dus bij onze stichting. Het rondkrijgen van de formatie kost ieder jaar meer inspanning. Tekorten in personeel zijn direct voelbaar in de dagelijkse lespraktijk. In de eerste plaats omdat een ziekte/afwezigheid niet langer is op te vangen, tenzij andere teamleden het gat opvullen met alle (onwenselijke) gevolgen van dien. De omvang van de inzetbaarheid is doorgaans bewust gekozen. Zeker bij langdurige afwezigheid, zoals bij een zwangerschap, is dit geen houdbare situatie. Daarnaast speelt de krapte op de arbeidsmarkt nadrukkelijk een rol bij de selectie van nieuwe medewerkers. We streven er steeds opnieuw naar kwalitatieve, bekwame en bevoegde leerkrachten in dienst te nemen. Met die voorwaarden is de spoeling dun en kan er lang niet altijd een keuze worden gemaakt uit meerdere kandidaten. Dat maakt de stichting kwetsbaar bij uitval, verhuizingen of andersoortig verloop in het personeelsbestand.

Stijgende kosten

In alle sectoren stijgen de kosten voor grondstoffen en energie, zo ook in het onderwijs en dus op de scholen van de PCBO. Het nauwlettend volgen van deze ontwikkelingen, deugdelijk contractbeheer en behoedzaam begroten is in deze tijd cruciaal. Goed om hierbij ook mee te nemen is dat de stijgende kosten (gedeeltelijk) worden gecompenseerd door een verhoogde rijksbijdrage.

Leerlingaantal

De rijksbijdrage die de stichting ontvangt wordt gebaseerd op het leerlingaantal van (vanaf heden) 1 februari. We hebben een bewuste daling ingezet op een van de scholen, die tot dusver gecompenseerd wordt door stijging op de andere scholen. De bewuste daling zetten we nog een jaar door, hetgeen compensatie op de andere scholen vraagt om op een gelijk bekostigingsniveau uit te komen. Prognoses laten zien dat we op een overwegend stabiele instroom mogen rekenen.

Roosterdruk

Van overheidswege worden in toenemende mate te behandelen onderwerpen en werkwijzen opgelegd aan de scholen. Daarnaast hebben we op onze scholen ook de ambitie om een rijk curriculum aan te bieden. Het inpassen van de onderwerpen, in die mate dat er voldoende aandacht is voor ieder relevant leergebied, vraagt van de leerkrachten een goed organisatorisch vermogen en van de schoolleiding het faciliteren van beschikbare wijzen om ondersteuning en verlichting te bieden waar dit mogelijk is.

5.2 Bevorderende factoren

Inzet en betrokkenheid

De inzet en betrokkenheid van de medewerkers bij de kinderen en de school is hoog. Dit kunnen we benutten door goed te luisteren en in een transparante en open relatie samen te werken.

Financiële ruimte

De stichting is door behoedzaam financieel beleid in de afgelopen jaren goed in staat tegenvallers op te vangen en mogelijkheden te verkennen. De extra ruimte die is ontstaan door NPO geeft de

mogelijkheid andere vormen van organisatie te verkennen. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat het hier gaat om een tijdelijke voorziening.

Klein met de kracht van groot

De scholen van de PCBO zijn en blijven scholen van een overzichtelijke omvang. De slagkracht genereren om met elkaar vooruit te kunnen komen, doen we door intensieve bovenschoolse samenwerking. Met behoud van eigen accenten acteert de PCBO als een grote school met vier vestigingen. Inmiddels is het beleid op dit vlak stevig verankerd in de vigerende organisatievormen en mindset van de medewerkers. Dit geeft op het gebied van financiën, personeel en onderwijskundige ontwikkeling handvatten om effectief en voortvarend te kunnen handelen.

Sterk merk

Binnen de onderwijswetenschap alsook het maatschappelijke debat, is merkbaar dat de traditionele school die hecht aan basisvaardigheden en directe kennisoverdracht op groeiende waardering kan rekenen, na een jarenlange fase waarin vernieuwing de boventoon voerde. De PCBO-scholen laten zich op deze manier al een aantal jaar zien in het dorp. Vasthouden aan een herkenbare en zich bewijzende visie leidt tot een sterk merk.

6. Tot slot

Hierboven hebben wij het onderwijskundig beleid voor de komende schoolplanperiode van de stichting PCBO Leiderdorp beschreven in een breed perspectief. De plannen zijn gebaseerd op de huidige situatie, de sterke en zwakke kanten van onze organisatie en op de ontwikkelingen in het onderwijs en onze regio.

We stellen hierbij ambitieuze doch haalbare doelen. Doelen die hun weerslag en vinden in de per locatie op te stellen schoolplannen, maar meer nog in het handelen van de medewerkers in alle lagen van de organisatie.

Gemotiveerd, enthousiast en bedreven met deze doelen aan de slag gaan is de opdracht waar we gezamenlijk de schouders onder zullen en willen zetten!